

BESIGHEIDSTUDIES: VRAESTEL I

Tyd: 2 uur

200 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 11 bladsye en 'n Antwoordboekie van 8 bladsye (i–viii). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
 2. Haal die Antwoordboekie uit die middel van die vraestel en maak seker dit word ingedien. Maak ook seker jou eksamennommer is in die ruimte wat op die Antwoordboekie voorsien is, geskryf.
 3. Lees die vroe noukeurig deur.
 4. Alle vroe is verpligtend.
Afdeling A (Vraag 1 en 2) moet in die **Antwoordboekie wat voorsien is**, beantwoord word. **Afdeling B** (Vraag 3 tot 5) bestaan uit DRIE korter antwoordtipe vroe. **In hierdie afdeling moet Vraag 3 in die Antwoordboekie wat voorsien is, beantwoord word.** Vraag 4 en 5 moet in jou Antwoordboek beantwoord word. Dit word duidelik in die vraag aangedui.
 5. Demonstreer insig, waar van toepassing, wanneer vroe beantwoord word.
 6. Beantwoord elke **nuwe vraag** op 'n **nuwe bladsy**.
 7. Nommer jou antwoorde soos wat die vroe op die vraestel genummer is.
 8. Jy word aangeraai om besondere aandag aan taalgebruik en die **puntetoekenning** te gee.
 9. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
-

AFDELING A

Beantwoord al die vrae in hierdie afdeling in die Antwoordboekie wat voorsien is.

VRAAG 1

Dui die **mees korrekte** antwoord aan deur die letter van die alternatief wat jy gekies het in die ruimte voorsien in die **Antwoordboekie** te skryf.

- 1.1 'n Metode om al die inligting te bekom oor die take wat met 'n kassier by 'n Mr Price winkel verband hou, is 'n ...
- A werwingsprogram
 - B posontleding
 - C personeelplasing
 - D koste vir maatskappy-ontleding
- 1.2 Watter bemerkingsbeleid beskryf die proses wat 'n vervaardiger gebruik om die produk by die verbruiker te kry?
- A Produk
 - B Promosie
 - C Verspreiding
 - D Prys
- 1.3 Wanneer Mr Price Bpk. geld leen en rente betaal, staan dit bekend as ...
- A ekwiteitskapitaal.
 - B skuldbriewe.
 - C buitelandse-beleggings.
 - D uitkeerversekering.
- 1.4 Wanneer die regte van 'n lewensversekeringskontrak na 'n bank as sekuriteit vir 'n lening oorgedra word, word dit ... genoem.
- A diversifikasie
 - B 'n sessie
 - C skadeloosstelling
 - D oorversekering
- 1.5 Die ongemagtigde en onwettige duplisering van produkte wat deur patente beskerm word, verwys na ...
- A roofgebruik.
 - B binnehandel.
 - C smokkelary.
 - D prysdiskriminasie.

- 1.6 Mr Price het 'n omvattende herwinningsprogram. Dit wys dat Mr Price verbind is tot ...
- A eksterne werwing.
 - B voorsiening van klante se behoeftes.
 - C Drievoudige Verslagdoening.
 - D personeelinduksie.
- 1.7 'n Mr Price bestuurder wat verstaan dat verskaffers uit 'n verskeidenheid lande kan kom, toon 'n ... -bevoegdheid.
- A wêreldwye/globale bewustheid
 - B talentontwikkeling
 - C spanwerk
 - D Al bogenoemde
- 1.8 Wanneer Mr Price se bestuurspan die gewenste prestasie met die werklike prestasie van 'n sekere klere-reeks vergelyk ...
- A bevorder hulle korporatiewe sosiale investering.
 - B meet hulle of hul verkoopteikens realisties was.
 - C diversifiseer hulle hul beleggingsportefeulje.
 - D ontwikkel hulle swart ekonomiese bemagtiging.
- 1.9 Watter een van die volgende sal **NIE** deel van 'n bemarkingsplan wees nie?
- A Dinkskrumstrategieë om klante se klagte doeltreffend te hanteer
 - B Betooglinievorming (pikettering) oor 'n loongeskil
 - C Ontwikkeling van herwinbare verpakking vir produkte
 - D Uitbreiding van die franchisenetwerk van Mr Price
- 1.10 Mr Price is verbind tot die bevordering van swart persone, vrouens en gestremdes. Dit wys dat Mr Price die vereistes van die Wet op ... implementeer.
- A Basiese Diensvoorwaardes
 - B Beroepsgesondheid en -veiligheid
 - C Gelyke Indiensneming
 - D Vergoeding vir Beroepsbeserings en -siektes
- 1.11 Watter een van die volgende kan wettig tydens 'n beskermde staking wees?
- A Die werkgewer eis vir verlies aan produksie deur stakende werkers.
 - B Ontslag van werknemers wat aan die staking deelneem.
 - C Mr Price doen aansoek vir 'n hofinterdik om die staking stop te sit.
 - D Toepassing van die "Geen werk, geen betaling"-reël.
- 1.12 'n Voorbeeld van 'n groei-strategie vir Mr Price kan die besluit wees om ...
- A sy handelsaktiwiteite uit Nigerië te onttrek.
 - B bates in nieproduktiewe gebiede van die besigheid te verkoop.
 - C marknavorsing in die bo 25 tot 40 ouderdomsgroep te prioritiseer ten einde meer te verkoop.
 - D die verkoop van een handelsmerk se hardloopskoene met 'n ander een te vervang.

- 1.13 Om 'n loongeskil in die werkplek te skik, het 'n vakbondverteenwoordiger met die bestuur vergader. Hierdie vergadering het 'n kompromie tot gevolg gehad. Watter konflikoplossingsproses word hierbo uiteengesit?
- A Arbitrasie
 - B Sinergie
 - C Aflegging
 - D Onderhandeling
- 1.14 Watter verpligte versekering dek werknemers teen verlies van inkomste wanneer hul afgedank word weens ekonomiese omstandighede?
- A WVF
 - B SETA
 - C WAV
 - D WBVI
- 1.15 'n Werknemer wat onbillik ontslaan is, moet heraangestel word tensy die ...
- A werknemer wat ontslaan is nie wil terugkeer werk toe nie.
 - B werksverhouding tussen die werknemer en werkgewer ondraaglik geword het.
 - C ontslag substantief billik, maar prosedureel onbillik was.
 - D Al bogenoemde

[30]

Mr Price Group Limited[Afgelaai vanaf <www.mrprice.co.za>]

VRAAG 2

Pas die beskrywings in Kolom A by die begrippe in Kolom B. Skryf slegs die korrekte letter in Kolom B langs die toepaslike vraagnommer van Kolom A neer; in die ruimte voorsien in die **Antwoordboekie** wat verskaf is.

KOLOM A		KOLOM B	
2.1	Mr Price verkoop hul klerereeks teen 'n laer prys as Edgars en Woolworths.	A	SETA
2.2	'n Organisasie sonder winsoogmerk wat kommunikasie oor volhoubaarheidskwessies bevorder.	B	Induksie
		C	Diversifikasie
2.3	Fondse word aan werkgewers beskikbaar gestel om hul werkers op te lei.	D	Differensiasiestrategie
		E	Outokraties
2.4	Verminder die werkslading van die senior bestuur en bereik 'n sinvoller verdeling van take.	F	Bedryfsverhouding
		G	Handelsmerkuitbreiding
2.5	Die versekerde kan by die versekeringsmaatskappy of die skuldige party eis – nie albei nie.	H	Subrogasie
		I	Padongelukfonds
2.6	Mr Price maak nuwe werknemers met die besigheid se beleide vertrou.	J	KVBA
		K	Globale Rapporteringsinisiatief
2.7	Bestuurders lig hul werkers in oor wat om te doen, maar raak nie betrokke deur vir hulle te sê hoe doelstellings bereik moet word nie.	L	Solvensie
		M	Delegering
2.8	Help mense wat in 'n motorongeluk beseer is en sal vir rehabilitasie en mediese eise betaal.	N	Proeftydperk
		O	Laissez-faire
2.9	Die gebruik van 'n gevestigde handelsnaam as 'n platform om produkte in onverwante markte bekend te stel.	P	Handelsmerkrekking
2.10	Om die verhouding tussen die bedryfsbates en bedryfslaste van die Mr Price Groep Bpk. te meet.		

[20]

50 punte

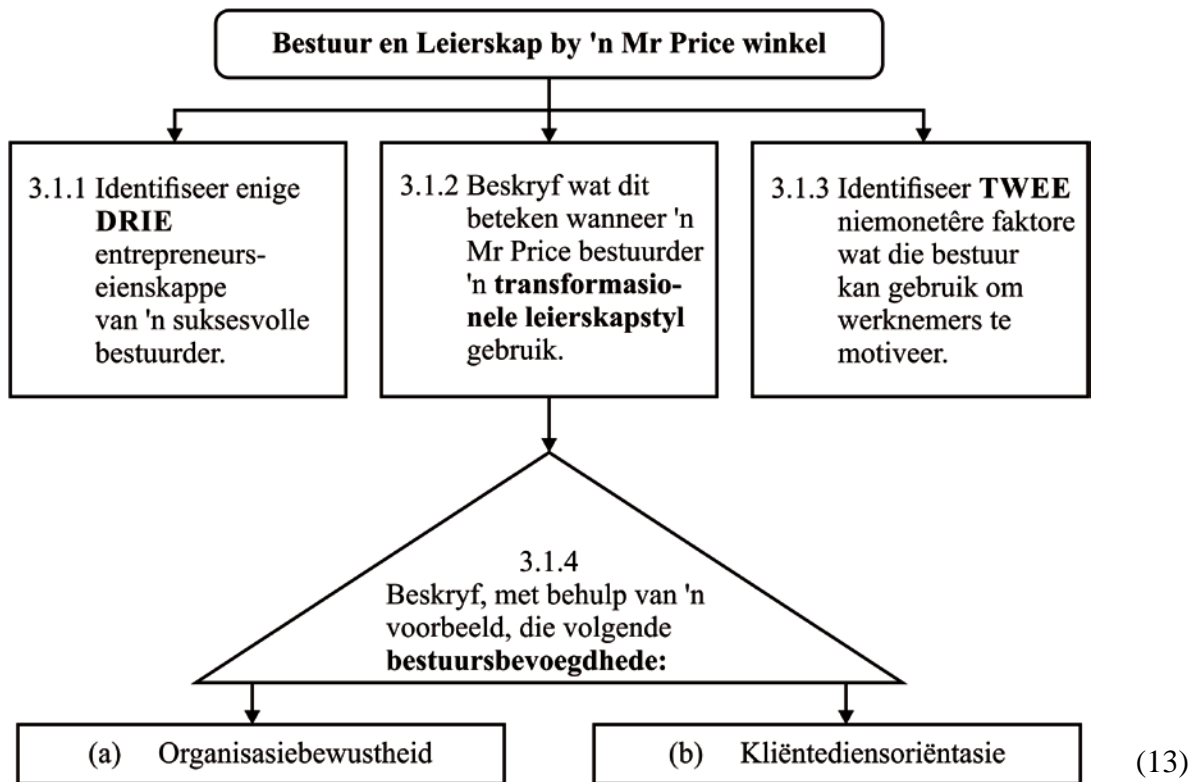
AFDELING B

Beantwoord al die vrae in hierdie afdeling.

VRAAG 3

Beantwoord hierdie vraag in die Antwoordboekie wat voorsien is.

3.1 Beantwoord die vrae in die volgende skematiese diagram deur jou antwoord langs die vraagnommer in die **Antwoordboekie wat voorsien is**, te skryf.

3.2 Stel voor, met 'n **verskillende** strategie vir elkeen, hoe die Mr Price Groep Bpk. se bestuurspan elk van die volgende denkbeeldige **mikro-uitdagings** doeltreffend kan hanteer.

- 3.2.1 Die Aankoopbestuurder versuim aanhoudend om die begrotingsperdatums (deadlines) te bereik. (2)
- 3.2.2 Daar is 'n gebrek aan toewyding by bestuurders om rassisme in die werkplek te hanteer. (2)
- 3.2.3 Die metode wat gebruik word om prestasiebeoordelings uit te voer, word as die hoofrede vir personeelbedankings genoem. (2)

3.3 Beantwoord hierdie vraag in die tabel verskaf in die **Antwoordboekie wat voorsien is**.

Vir elk van die elemente van **Porter se Vyfkragte-model** moet jy:

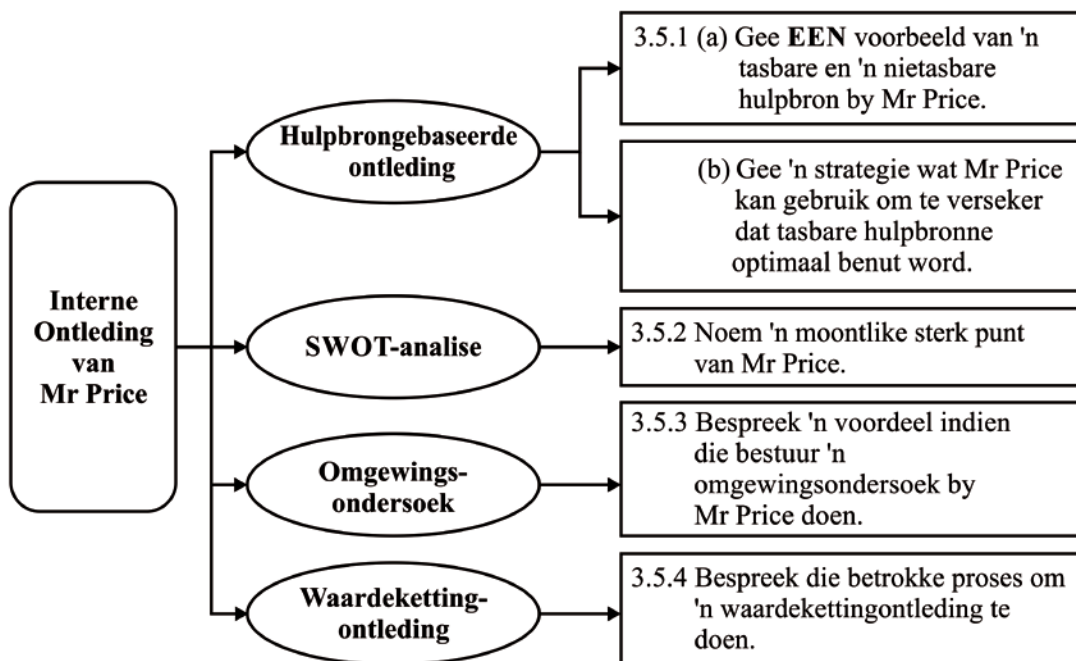
- met behulp van 'n voorbeeld 'n **uitdaging** wat Mr Price volgens hierdie krag kan teëkom, beskryf; (4)
- 'n ander **strategie** bespreek om die uitdaging die hoof te bied; (4)
- 'n ander **belanghebbende** identifiseer wat by die implementering van die strategie sal baat. (2)

3.4 Mr Price Bpk. het 'n gediversifiseerde portefeulje. Bespreek elk van die beleggingsopsies deur die kriteria wat in die tweede kolom gegee is, te gebruik. Beantwoord hierdie vraag in die tabel verskaf in die **Antwoordboekie wat voorsien is**.

Beleggingsopsies	Kriteria	Bespreeking van kriteria
3.4.1 Ekwiteite	Risiko	
3.4.2 Versamelstukke	Opbrengs op belegging (OOB)	
3.4.3 Vaste deposito	Tydraamwerk	

(6)

3.5 Beantwoord die vrae in die volgende skematiese diagram deur jou antwoord langs die vraagnommer in die **Antwoordboekie wat voorsien is**, te skryf.

(10)

3.6 Mr Price Sport teken hoë verkope gedurende die feesseisoen in Desember aan, maar daar is 'n drastiese daling in hierdie syfer van Januarie tot Maart. Verkope is geneig om weer in April te verbeter.

Met behulp van EEN kreatiewe probleemoplossingstegniek moet jy:

- die probleem waarvoor Mr Price Sport te staan kom, ontleed; en
- 'n oplossing vir die probleem voorstel.

Let wel: Jy mag nie die waardekettingontleding as een van die tegnieke om hierdie probleem op te los, gebruik nie.

(5)
[50]

Beantwoord Vraag 4 en 5 in jou Antwoordboek.

Onthou om die punttoekenning as 'n riglyn vir die lengte van jou antwoorde te gebruik.

VRAAG 4

4.1 Verwys na die volgende uittreksel waar van toepassing wanneer die vrae wat volg beantwoord word:

Mr Price Groep Bpk. se STRATEGIESE ontwikkeling in bemarking

- **Hoe bevredig ons ons klante se behoefte aan mode?**
 - Spesialisspanne wat dikwels reis en wat marknavorsing doen.
 - Aktiewe dialoë deur sosiale en digitale media.
 - Deur op klante se veranderende modebehoefte te reageer.
 - Produktoetsing voordat groot hoeveelhede handelsware gekoop word.
 - Stadig bewegende handelsware word verwyder om plek te maak vir vars, nuwe handelsware.
 - Om seker te maak dat dit aan die vereistes van die Wet op Verbruikersbeskerming voldoen.
- **Handelsnaamposisionering**
 - Opleiding van spanne wat navorsing oor modeneigings doen.
 - Deeglike voorseisoenbeplanning.
 - Strategiese verhoudings met verskaffers.
 - Voortgesette fokus op pryse wat waarde bied.
 - Om te verseker prosesse is gevestig om deurlopend gehalte te verbeter.
 - Om ontvanklik vir handelsmerkrekking te wees as 'n strategie om markuitdagings die hoof te bied.

[Aangepas en vertaal vanuit: <<https://www.mrp.com>>, November 2015]

- 4.1.1 Gee TWEE redes hoekom, as deel van bemarkingsbeplanning, Mr Price marknavorsing moet doen. (2)
- 4.1.2 Verduidelik met behulp van 'n voorbeeld hoe Mr Price handelsmerkrekking geïmplementeer het. (2)
- 4.1.3 Beskryf DRIE voordele wat Mr Price sal hê as gevolg van 'n sterk handelsnaam. (6)
- 4.1.4 Bespreek DRIE faktore wat help om handelsmerkwaarde vir Mr Price te skep. (6)
- 4.1.5 Bespreek hoe die verbruiker se reg op verantwoordelike bemarking die bemarkingsaktiwiteit van Mr Price beïnvloed. (4)
- 4.1.6 Verduidelik, met behulp van 'n aparte voorbeeld vir elkeen, hoekom die volgende bemarkingsbeleide belangrik vir Mr Price is:
- (a) Produk (3)
- (b) Persone (People) (3)
- (c) Bemarkingskommunikasie (3)

- 4.2 Verwys na die volgende uittreksel waar van toepassing wanneer die vrae wat volg beantwoord word:

Mr Price Groep Bpk. se STRATEGIESE verbintenis tot sy belanghebbendes

Die groep se strategie vereis dat volhoubare waarde op kort, medium en lang termyn geskep word. Die Direksie hersien jaarliks die geskiktheid van die strategiese doelstellings. Die prestasie van die besigheid word ook deur die jaar teen gestelde teikens gemeet. 'n Geïntegreerde benadering tot strategie, risikobestuur, prestasie en volhoubaarheid is aangeneem en daar is voortgesette toewyding om "mense, wins en planeet" ("people, profit and planet") in ooreenstemming te bring.

[Aangepas en vertaal vanuit: <<https://www.mrp.com>>, November 2015]

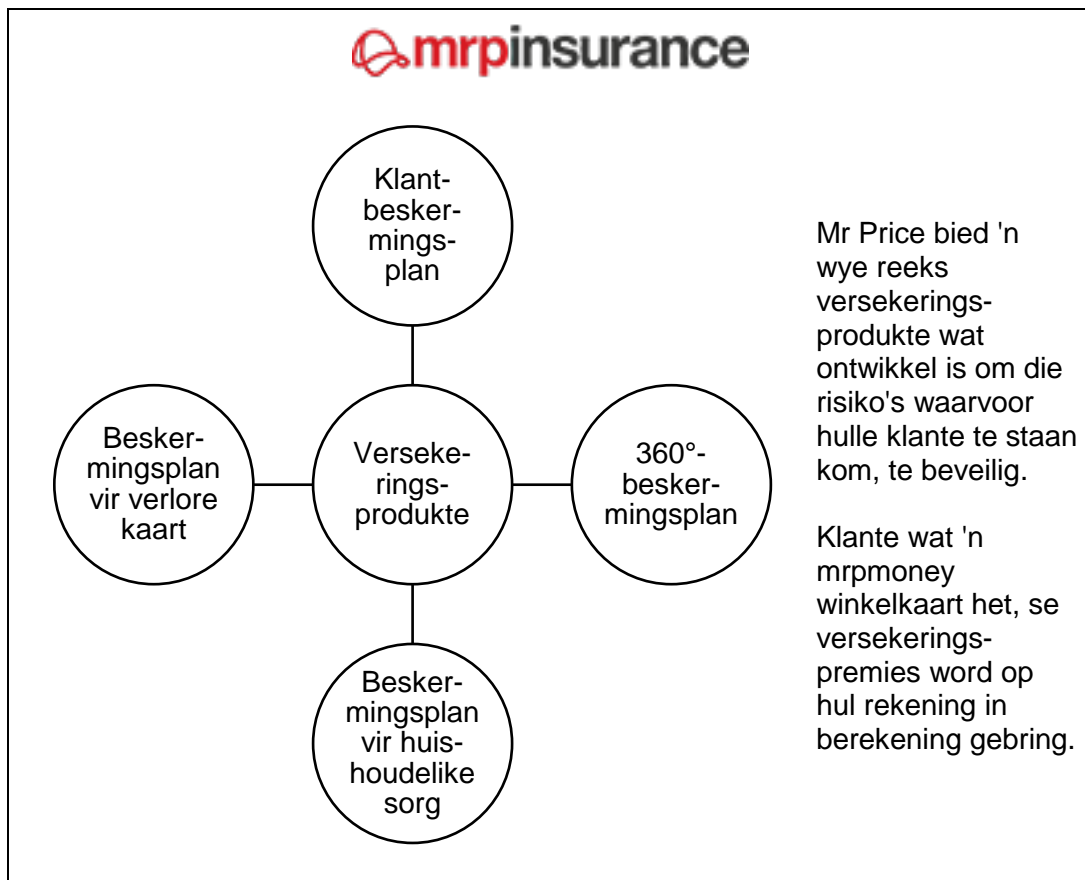
- 4.2.1 Hoekom is dit vir Mr Price se bestuurspan belangrik om verkoopsteikens te stel? (2)
- 4.2.2 Bespreek 'n metode wat Mr Price kan gebruik om die gehalte van prestasie in hul Aankoopafdeling te evalueer. (3)
- 4.2.3 Wat is die verband tussen risikobestuur en gehalte van prestasie? Gebruik 'n voorbeeld om jou antwoord te illustreer. (4)
- 4.2.4 Beskryf die volgende elemente van die Balanstelkaart en gee 'n voorbeeld waar Mr Price se bestuurspan elk van die elemente kan gebruik om die algehele prestasie van die groep te beoordeel. (3)
- (a) Finansiële perspektief (3)
 - (b) Interne sakeperspektief (3)
 - (c) Leer-en-groei-perspektief (3)
 - (d) Klantperspektief (3)
- [50]

[Afgelaai vanaf <www.mrprice.co.za>]

VRAAG 5

5.1 Verwys na die volgende uittreksel waar van toepassing wanneer die vrae wat volg beantwoord word:

[Aangepas en vertaal vanuit: <https://www.mrp.com/en_za/fs/financialservices.jsp>, November 2015 afgelaai]

- 5.1.1 Noem TWEE nie-versekerbare risiko's. (2)
- 5.1.2 Noem en bespreek die vereistes vir 'n geldige versekeringskontrak. (6)
- 5.1.3 Bespreek TWEE voordele verbonde aan Mr Price wat versekering en lewensversekering aanbied. (4)
- 5.1.4 Beskryf hoe die Wet op Vergoeding vir Beroepsbeserings en -siektes die risikobestuursprogram by Mr Price beïnvloed. (4)
- 5.1.5 Verduidelik hoe elk van die volgende konsepte op 'n versekeringskontrak van toepassing sal wees:
 - (a) 'n bybetalingsklousule (2)
 - (b) 'n premie (2)
- 5.2 Mr Price Groep Bpk. kan voor tegnologiese uitdagings te staan kom. Beskryf in hooftrekke TWEE van hierdie uitdagings en in elke geval stel voor watter strategieë die Mr Price Groep kan gebruik om die uitdagings die hoof te bied. (4)

- 5.3 Bespreek, met behulp van voorbeelde, hoe die volgende daartoe kan lei dat Mr Price 'n mededingende voordeel in die mark het.
- (a) Beplanning (4)
- (b) Delegering (4)
- (c) Kommunikasie (4)
- 5.4 Verwys na die volgende uittreksel waar van toepassing wanneer die vrae wat volg beantwoord word:

Talentverkryging en -ontwikkeling

Om "eie" talent te ontwikkel en behou, is 'n strategie wat die groep tot dusver goed te staan gekom het en sal steeds ons kernfokus bly. Opleidingsprogramme behels die gebruik van mentors in die franchisegroep.

Personeelomset (d.i. die getal werknemers wat Mr Price verlaat) op senior bestuurs- en uitvoerende vlakke is laag, wat die groep se vermoë om sleutelpersoneel te behou, aandui. Personeelomset in die verskillende Mr Price winkels bly wesenlik laer as vergelykende industrienorme.

Ons streng voorindiensnemingsassessering vir winkel- en sleutelposisies, wat gesyferdheid en gedragseienskappe insluit, vul die mannekragbeplanning aan wat deur die Menskapitaalafdeling gedoen word.

[Aangepas en vertaal vanuit: <http://www.mrpricegroup.com/MRPG/media/MRPG/AnnualReports/2015/42197_MRP_Online_AR_2015.pdf>, November 2015]

- 5.4.1 Lys DRIE gevalle uit die uittreksel wat aandui dat mannekragbestuur tot voordeel van Mr Price is. (3)
- 5.4.2 Hoekom is dit 'n voordeel vir Mr Price om 'n lae personeelomset te hê? (2)
- 5.4.3 Bespreek TWEE metodes wat Mr Price kan gebruik om die effektiwiteit van hul Menskapitaalafdeling te evalueer. (4)

- 5.5 "Daar bestaan 'n algemene persepsie dat alle leiers ook bestuurders moet wees, aangesien dit die mededingende voordeel van die besigheid sal verhoog."
Mark Zuckerberg, stigter van Facebook.

[Aangepas en vertaal vanuit: <<http://www.cpiworld.com/knowledge-center/blog/are-hr-departments-becoming-obsolete-what-hr-professionals-need-to-know>>, November 2015]

- Stem jy saam met hierdie stelling? Motiveer jou antwoord. (5)
[50]

150 punte

Totaal: 200 punte